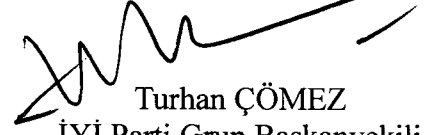

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince Dışişleri Bakanı Sayın Hakan Fidan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 23/06/2026

Turhan ÇÖMEZ
İYİ Parti Grup Başkanvekili
Balıkesir Milletvekili

2024 yılında İsviçre'de düzenlenen Ukrayna Barış Konferansı'nda Fener Rum Patriği Bartholomeos'un "Ekümenik Patrik" sıfatıyla toplantılara katılması, devlet başkanları ve hükümet temsilcileriyle aynı protokol içerisinde yer alması ve konferans sonuç bildirisine imza atması kamuoyunda tartışmalara neden olmuştur.

Söz konusu gelişmenin ardından Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, konferans sırasında yaşanan protokol uygulamasına ilişkin izahat istendiği ifade edilmiştir. Ancak aradan geçen süreye rağmen bu izahatın sonucu kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Öte yandan son iki yıl içerisinde Patrik Bartholomeos, Heybeliada Ruhban Okulu'nun Eylül 2026'da açılacağını çeşitli vesilelerle açıklamış; ABD'nin Ankara Büyükelçisi Tom Barrack da okulun açılmasının hedeflendiğini kamuoyuna duyurmuştur. Yunanistan merkezli yayın organlarında Cumhurbaşkanı ile Patrik Bartholomeos arasında yapılan görüşmelerde Heybeliada Ruhban Okulu'nun açılmasının ele alındığı yönünde haberler yer almıştır.

Bu gelişmeler Türkiye'nin egemenlik hakları, Lozan Antlaşması'nın uygulanması, Fener Rum Patrikhanesi'nin hukuki statüsü ve dış politika bakımından açıklığa kavuşturulması gereken hususlar içermektedir.

Bu bağlamda aşağıdaki sorularımın cevaplandırılması önem arz etmektedir.

SORULAR

1. 2024 yılında İsviçre'de düzenlenen Ukrayna Barış Konferansı'nda Patrik Bartholomeos'un "Ekümenik Patrik" sıfatıyla yer almasına ilişkin Dışişleri Bakanlığı tarafından hangi girişimlerde bulunulmuştur?
2. Konferans sonrasında "izahat istendiği" açıklanmış olmasına rağmen aradan geçen süre içerisinde ilgili ülke veya organizasyonlardan herhangi bir resmi cevap alınmış mıdır?
3. Alınmış ise bu cevabın içeriği nedir? Kamuoyuyla paylaşılmasının gerekçesi nedir?
4. Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Fener Rum Patriği'nin uluslararası platformlarda "Ekümenik Patrik" sıfatıyla tanınmasına yönelik girişimleri nasıl değerlendirmektedir?
5. Dışişleri Bakanlığı'nın resmî görüşüne göre Fener Rum Patriği'nin hukuki statüsü nedir?
6. Bakanlığınızın kayıtlarında Patrik Bartholomeos herhangi bir devlet veya uluslararası hukuk sürecinin temsilcisi olarak mı kabul edilmektedir?
7. Son beş yılda Patrik Bartholomeos'un "Ekümenik" sıfatıyla katıldığı ve Türkiye Cumhuriyeti temsilcileriyle aynı platformda bulunduğu kaç uluslararası toplantı tespit edilmiştir?
8. Bu toplantıların hangilerinde Türkiye Cumhuriyeti tarafından diplomatik girişimde bulunulmuştur?
9. Dışişleri Bakanlığı, yabancı devletler ve uluslararası kuruluşların Fener Rum Patriği'ne devlet başkanı veya dini lider-devlet temsilcisi benzeri protokol uygulamalarına ilişkin kaç diplomatik nota veya sözlü girişimde bulunulmuştur?
10. Heybeliada Ruhban Okulu'nun yeniden açılması konusunda Dışişleri Bakanlığı'nın bilgisi dahilinde yürütülen herhangi bir diplomatik süreç veya uluslararası görüşme mevcut mudur?
11. ABD Büyükelçisi Tom Barrack'ın "Eylül 2026'da okulun açılması hedefleniyor" açıklaması hangi resmi bilgi veya temaslara dayanmaktadır?
12. Bu açıklama sonrasında ABD makamlarından herhangi bir açıklama veya izahat talep edilmiş midir?
13. Heybeliada Ruhban Okulu'nun açılması konusunda ABD, Yunanistan, Avrupa Birliği veya başka ülkeler tarafından Türkiye'ye yönelik herhangi bir diplomatik talep veya baskı söz konusu olmuş mudur?
14. Son üç yıl içerisinde Patrik Bartholomeos ile Dışişleri Bakanlığı yetkilileri arasında kaç

görüşme yapılmıştır?

15. Bu görüşmelerde Heybeliada Ruhban Okulu konusu gündeme gelmiş midir?
16. Bakanlığınız, Heybeliada Ruhban Okulu'nun açılması halinde bunun Türkiye'nin uluslararası yükümlülükleri kapsamında mı yoksa tamamen iç hukuk çerçevesinde değerlendirilecek bir konu mu olduğu görüşündedir?
17. Lozan Barış Antlaşması'nın 37'nci maddesinde azınlıklara ilişkin hükümlerin temel hukuk kuralları olarak uygulanması, 45'inci maddesinde ise Türkiye'deki gayrimüslim azınlıklara tanınan hakların Yunanistan'daki Müslüman/^{Türk} azınlık bakımından da karşılıklı olarak öngörülmesi düzenlenmektedir. Bu çerçevede Bakanlığınız tarafından Lozan Antlaşması'nın 37-45'inci maddelerinin Heybeliada Ruhban Okulu, Fener Rum Patrikhanesi'nin statüsü ve Türkiye'nin uluslararası yükümlülükleri bakımından yorumlanmasına ilişkin hazırlanmış herhangi bir hukuki görüş, mütalaa veya değerlendirme raporu bulunmakta mıdır?
18. Fener Rum Patrikhanesi'nin uluslararası alanda tüzel kişilik veya uluslararası statü kazanmasına yol açabilecek girişimler konusunda Bakanlığınızın herhangi bir risk değerlendirmesi bulunmakta mıdır?
19. Patrikhanenin uluslararası alanda "ekümenik merkez", "uluslararası dini otorite" veya benzeri sıfatlarla tanınmasına ilişkin yürütülen faaliyetler Dışişleri Bakanlığı tarafından takip edilmekte midir?
20. Patrik Bartholomeos'un Cumhurbaşkanı ile yaptığı son görüşmede Heybeliada Ruhban Okulu'nun açılması konusu gündeme gelmiş midir?
21. Hükümetin Heybeliada Ruhban Okulu'nun açılmasına ilişkin resmi politikası nedir?